

До схід сонця

Василь Пачовський

Якби я повірив, що в нашій країні
Тепер сходить сонце, та вже не криваве —
Росли б мені в грудях пісні солов'їні
Під хмарою суму, співаючи гімни
До люду, що спить, як те море у сні...
Хоч міниться море в огні золотаве
І небо озорює сонце нестримне,
Та никну в обаві
І страшно мені:
Твій човен набитий самими сліпцями —
Душа моя плаче без тями.

* * *

Пройшов я свій край, іди місто від міста —
Ніхто не сказав мені рідного слова,
Маленьку дитину годує невіста
Словами чужинців, і сплакав я гірко...
Як рання заграва, тремтить наша мова —
Вона моя гордість, мій зоряний дух!
Як море — шепоче пестливо, говірко,
Як тоня багрова —
Ясує жемчуг, —
Та вирід не чує душі під словами,
Душа моя плаче без тями.
По селах промовив до мене хтось, Нене,
Моїм рідним словом, та він не признався
До тебе за сина, за брата до мене —
Палить воду лава, ненависть б'є з шуму!
Чи згодиться разом вода і вогень?
Хоч он в синім морі вогень розсіявся
І море леліє одну з ним задуму —
Мій біль розридався
На згадку лишень:
Що кат в моїм краю зробив із братами?
Душа моя плаче без тями!

* * *

...О метана бурею, Нене злиденна,
Тебе укріплю я на камені слова,
І будеш, як церква, ясна і сталенна!
З сапфіру зведуться основи і стіни,
З кришталю всі вікна, вібло — чароцвіт!
Колюмни — рубіни, ограда перлова...
І будуть народи іти до країни,
Де піснею — мова,
А думка весь світ,
Як море, заблиснеш усіми красками,
Душа моя плаче без тями!

1907